

Quicksan natuurwaardenonderzoek Wethouder [REDACTED] in Rijssen

In het kader van de Flora- & Faunawet

Colofon

Quicksan natuurwaardenonderzoek Wethouder [REDACTED] in Rijssen

Uitgevoerd door:
Natuurbank Overijssel

[REDACTED] [REDACTED]
[REDACTED] [REDACTED]

Projectnummer en versie: 568, versie 1.0		Status: definitief
Projectleider: Ing. [REDACTED]	Veldmedewerker(s): Ing. [REDACTED]	Rapportdatum: 11-3-2015
Ligging projectgebied: Wethouder [REDACTED] in Rijssen		

Correspondentieadres:

[REDACTED]
[REDACTED] Haaksbergen
[REDACTED]

@natuurbankOverijssel

Inhoudsopgave

Samenvatting.....	3
1. Inleiding.....	4
2. Het plangebied.....	5
2.1 Situering.....	5
2.2 Beschrijving van het plangebied.....	5
3 Voorgenomen activiteiten.....	6
3.1 Algemeen.....	6
3.2 Mogelijk effect van de voorgenomen activiteiten op beschermde soorten en/of –nesten.....	6
3.3 Vaststellen van de invloedsfeer.....	6
3.4 Vaststellen van het onderzoeksgebied.....	7
4. Soortenbescherming; het onderzoek.....	8
4.1 Methode.....	8
4.2 Verwachting.....	9
4.3 Resultaten.....	9
4.4 Toetsingskader.....	11
4.5 Wettelijke consequenties van de beoogde ingreep.....	11
4.6 Historische gegevens.....	14
4.7 Volledigheid van het onderzoek.....	14
5. Conclusies en advies.....	14
Bijlagen:.....	15

Samenvatting

Er zijn concrete plannen voor de sloop van een bestaande woning en de bouw van één of twee nieuwe woningen op het adres Wethouder [REDACTED] in Rijssen. Natuurbank Overijssel is gevraagd om te onderzoeken of de voorgenomen activiteit in overeenstemming is met de Flora- en Faunawet, de ecologische hoofdstructuur en de Natuurbeschermingswet.

Er is in het onderzoeksgebied gekeken naar de aanwezigheid van beschermde planten en dieren, nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde diersoorten, die door de uitvoering van de voorgenomen activiteiten vernield of verstoord worden. Ook is onderzocht of de voorgenomen activiteit een negatief effect heeft op beschermde leefgebieden van dieren in de directe omgeving van het plangebied.

De voorgenomen activiteit wordt gezien als 'ruimtelijke ontwikkeling'. Voor het verstoren van soorten van tabel 1 geldt een algemene vrijstelling. Deze vrijstelling geldt ook voor soorten van tabel 2 van de Ff-wet, mits er gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode. Gelet op de voorgenomen activiteit zal dat de 'Gedragscode voor de bouw- en ontwikkelsector' zijn. Deze is opgesteld door 'Bouwend Nederland' en de Vereniging van Nederlandse Projectontwikkeling Maatschappijen NEPROM (zie: www.NEPROM.NL). Deze gedragscode geeft aan hoe bedrijven zorgvuldig met beschermde dier- en plantensoorten op bouwplaatsen kunnen omgaan. Voor het verstoren van soorten uit tabel 3, evenals het verstoren van bezette vogelnesten en jaar rond beschermde vogelnesten dient een ontheffing aangevraagd te worden.

Het onderzoeksgebied bestaat uit een forse woning in een parkachtige omgeving. De tuin vormt het functionele leefgebied van sommige algemene- en weinig kritische zoogdier-, vogel- en amfibieënsoorten. Deze soorten worden door de voorgenomen activiteit niet verstoord, verwond of gedood. De te slopen woning vormt mogelijk een vaste verblijfplaats van vleermuizen. Nader onderzoek is essentieel om zekerheid te verkrijgen over de functie die de woning voor vleermuizen heeft. Dit onderzoek is sterk gebonden aan seizoenen. Een volledig onderzoek start in juni en loopt tot medio september. Indien vleermuizen een verblijfplaats in het gebouw bezetten, dan dient een ontheffing ex. 75C van de Ff-wet aangevraagd te worden om het gebouw te mogen slopen. Bij het aanvragen van een ontheffing van de verbodsbepalingen dient tevens aangegeven te worden hoe negatieve effecten weggenomen worden. Dat kan o.a. door het plaatsen van tijdelijke verblijfplaatsen en het creëren van nieuwe duurzame verblijfplaatsen in de nieuwe bebouwing. Gelet op de aard van mogelijke verblijfplaats van vleermuizen is het niet aannemelijk dat de Ff-wet de uitvoering van de voorgenomen activiteit onmogelijk maakt. Geadviseerd wordt daarom om vervolgonderzoek mogelijk parallel te laten lopen met de RO-procedure. Indien vleermuizen een verblijfplaats in de woning bezetten, dan dient een ontheffing verkregen te zijn voordat de woning gesloopt wordt.

1. Inleiding

Er zijn concrete plannen voor de sloop van een bestaande woning en de bouw van één of twee nieuwe woningen op het adres Wethouder [REDACTED] in Rijssen. Natuurbank Overijssel is gevraagd om te onderzoeken of de voorgenomen activiteit in overeenstemming is met de Flora- en Faunawet, de ecologische hoofdstructuur en de Natuurbeschermingswet.

Er is in het onderzoeksgebied gekeken naar de aanwezigheid van beschermde planten en dieren, nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde diersoorten, die door de uitvoering van de voorgenomen activiteiten vernield of verstoord worden. Ook is onderzocht of de voorgenomen activiteit een negatief effect heeft op beschermde leefgebieden van dieren in de directe omgeving van het plangebied.

Voorliggend rapport beschrijft het onderzoeksgebied, de onderzoekopzet, de resultaten van het onderzoek en de wettelijke consequentie.

2. Het plangebied

2.1 Situering

Het plangebied is gesitueerd op het adres Wethouder [REDACTED] in Rijssen. Het ligt aan de noordoost-rand van het dorp Rijssen. Op onderstaande afbeelding wordt de globale ligging van het plangebied weergegeven.

Globale ligging van het plangebied in de omgeving. Het plangebied wordt met de gele cirkel aangeduid.

2.2 Beschrijving van het plangebied

Het plangebied bestaat uit een parkachtige tuin waarin een ruime vrijstaande woning is gesitueerd. De woning is gebouwd met baksteen en beschikt over een holle spouw. Het gebouw is gedekt met platte gebakken dakpannen. Het gebouw verkeert in een goede staat van onderhoud en werd bewoond ten tijden van het onderzoek. Op enkele plekken in het dakvlak zijn dakpannen verschoven en enkele dakpannen waren verdwenen. De gevelpannen van de woning en de aangebouwde garage zijn in cement gelegd. Rondom de woning ligt gazon. Open water ontbreekt.

Detailopname van het plangebied. Het gebied wordt met de gele lijn aangeduid.

3 Voorgenomen activiteiten

3.1 Algemeen

De voorgenomen activiteit bestaat uit het slopen van de bestaande woning en het bouwen van een nieuwe woning met bijgebouw. Mogelijk wordt een tweede woning op het perceel gebouwd. Om de voorgenomen gebouwen op te richten wordt één boom (beuk) gerooid. Een impressie van het mogelijke eindbeeld wordt hieronder weergegeven.

Weergave van de (indicatieve) wenselijke nieuwe situatie.

3.2 Mogelijk effect van de voorgenomen activiteiten op beschermde soorten en/of –nesten

De voorgenomen activiteit heeft mogelijk een negatieve invloed op beschermde soorten en natuurgebied. We onderscheiden de volgende negatieve invloeden:

Mogelijke tijdelijke invloeden:

- Geluid, licht, stof en trillingen door sloop- en bouwwerkzaamheden;

Mogelijke permanente invloeden:

- Mogelijk afname/verdwijnen van beschermde vaste rust- of verblijfplaatsen en/of jaar rond beschermde nesten;
- Vernielen/verdwijnen van beschermde soorten;
- Aantasting van de kwaliteit van het leefgebied van beschermde soort en;
- Aantasting van de kwaliteit van beschermde natuurgebieden.

3.3 Vaststellen van de invloedsfeer

Naast een tijdelijk effect in het onderzoeksgebied, kan het voorkomen dat een voorgenomen activiteit een negatief effect heeft op beschermde soorten of beschermd natuurgebied buiten het onderzoeksgebied. Dit noemen we de invloedsfeer. De omvang van de invloedsfeer wordt bepaald door

de aard en omvang van de tijdelijke en/of permanente nieuwe situatie. Het effect van het negatieve effect verschilt per soorten en soortgroep.

Beoordeling van de invloedsfeer van de voorgenomen activiteit:

De invloedsfeer van de voorgenomen activiteit wordt als lokaal beschouwd. Dat wil zeggen dat er geen negatief effect van de sloop merkbaar is buiten het plangebied. Mogelijk zijn tijdens de bouwphase geluid, trilling of stof merkbaar buiten het plangebied. Deze effecten zijn incidenteel en kortdurend en hebben geen negatief effect op beschermde soorten of natuurgebied in de omgeving.

3.4 Vaststellen van het onderzoeksgebied

Vanwege de lokale invloedsfeer is het onderzoeksgebied gelijk gesteld aan het plangebied. De voorgenomen activiteit heeft geen negatief effect buiten het plangebied.

4. Soortenbescherming; het onderzoek

4.1 Methode

In het kader van het natuurwaardenonderzoek is het onderzoeksgebied op 4 februari 2015 onderzocht op het voorkomen van beschermde planten en dieren en de potentiële aanwezigheid van deze soorten (geschiktheid van het gebied voor de desbetreffende soorten). Er zijn verder geen andere aanvullende onderzoeken uitgevoerd m.b.t. vogels, vleermuizen, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers. De inventarisatie is te voet in het terrein uitgevoerd onder gunstige weersomstandigheden (bewolkt, temperatuur 3 °C en een matig noordoostenwind).

Bij het bepalen van de mogelijke aantasting van beschermde soorten is gebruik gemaakt van de volgende onderdelen:

- Veldbezoek op 4 februari 2014
- Aanvullend bronnenonderzoek (o.a. waarneming.nl, telmee.nl, internet);

Specifieke relevante literatuurbronnen zijn o.a.

- Digitale atlas van amfibieën en reptielen (RAVON 2014)
- Atlas van de zoogdieren van Overijssel (Douma et al. 2011)

Flora en vegetatie

Het onderzoeksgebied is visueel onderzocht op het voorkomen van beschermde planten. De onderzoeksperiode is beperkt geschikt voor floristisch onderzoek omdat de onderzoeksperiode buiten de bloeitijd van de meeste soorten ligt. Dit maakt floristisch onderzoek moeilijker waardoor sommige soorten makkelijker over het hoofd gezien worden. Op basis van standplaatsfactoren en abiotische parameters kan een goede inschatting gemaakt worden wat de potentie van het onderzoeksgebied is en of de uitgevoerde inventarisatie voldoet aan de gestelde eisen.

Vogels

Het gebied is visueel onderzocht op het voorkomen van broedvogels, specifiek de mogelijkheid dat er zich nesten, potentiële nestlocaties, beschermde vaste rust en -verblijfplaatsen in het onderzoeksgebied bevinden. De onderzoeksperiode is beperkt geschikt om alle in Nederland voorkomende broedvogels vast te stellen omdat slechts enkele vogelsoorten nog territorium-indicerend gedrag vertonen en/of bezette nesten hebben. Het gros van de zomergasten is in deze tijd van het jaar vertrokken naar zuidelijkere oorden. Op basis van een beoordeling van de biotoop kan een goede inschatting gemaakt worden van de potentieel aanwezige soorten in het onderzoeksgebied.

Zoogdieren

Het onderzoeksgebied is visueel onderzocht op het voorkomen van beschermde zoogdieren. Er is gekeken naar graaf-, vraat-, krabsporen, uitwerpselen, prooi-resten, pootafdrukken, haren en holen. De onderzoeksperiode is geschikt voor onderzoek naar grondgebonden zoogdieren en beperkt geschikt voor onderzoek naar vleermuizen. Op basis van landschappelijke kenmerken van het onderzoeksgebied kan een goede inschatting gemaakt worden van de potentiële functie van het onderzoeksgebied voor vleermuizen en of de uitgevoerde inventarisatie voldoet aan de gestelde eisen.

Amfibieën & reptielen

Het onderzoeksgebied is visueel onderzocht op het voorkomen van amfibieën en reptielen. De onderzoeksperiode is beperkt geschikt voor onderzoek naar amfibieën en reptielen omdat niet alle dieren hun winterverblijfplaatsen verlaten hebben. Op basis van landschappelijke kenmerken kan goed beoordeeld worden wat de potentie van het onderzoeksgebied is voor beschermde soorten en of de uitgevoerde inventarisatie voldoet aan de gestelde eisen.

Dagvlinders

Het onderzoeksgebied is niet onderzocht op het voorkomen van libellen omdat potentieel geschikt functioneel leefgebied voor beschermde dagvlindersoorten ontbreekt.

Libellen

Het onderzoeksgebied is niet onderzocht op het voorkomen van libellen omdat potentieel geschikt functioneel leefgebied voor beschermde libellensoorten ontbreekt.

Kevers en mieren

Het onderzoeksgebied is niet onderzocht op het voorkomen van beschermde kevers en mieren omdat potentieel geschikt functioneel leefgebied voor beschermde kever- en mierensoorten ontbreekt.

Vissen en kreeftachtige

Het onderzoeksgebied niet onderzocht op het voorkomen van vissen en kreeftachtige omdat potentieel geschikt functioneel leefgebied voor beschermde vissensoorten en kreeftachtigen ontbreekt.

4.2 Verwachting

Op basis van bronnenonderzoek, landschappelijke karakteristieken, bouwstijl en gebruikte bouwmaterialen, aard, omvang en gebruik van het onderzoeksgebied, dan lijkt het onwaarschijnlijk dat er beschermde soorten worden aangetroffen uit de volgende groepen:

- Kevers;
- Vissen en kreeftachtigen;
- Reptielen;
- Vaatplanten;
- Libellen;
- Dagvlinders;

Mogelijk komen de volgende soortgroepen in het gebied voor:

- Vogels;
- Vleermuizen (gebouw bewonende soorten, foerageergebied);
- Grondgebonden zoogdieren (algemene- en weinig kritische soorten);
- Amfibieën (algemene- en weinig kritische soorten) ;

4.3 Resultaten

Planten

Er zijn in het onderzoeksgebied geen beschermde plantensoorten waargenomen. De inrichting en het gevoerde beheer maken het onderzoeksgebied tot een nagenoeg ongeschikte groeiplaats voor beschermde soorten. Het plangebied bestaat uit bebouwing, verharding, gazon, borders met sierplanten en opgaande bomen (incl. coniferen en dennen).

Broedvogels

Een parkachtige tuin zoals we die aantreffen in het plangebied staat garant voor verschillende broedvogels. In een dergelijke tuin nestelen doorgaans soorten als Groenling, Houtduif, Turkse Tortel, Vink, Koolmees, Pimpelmees, Tjiftjaf, Roodborst en Heggenmus. Er zijn geen aanwijzingen gevonden dat Huismussen onder de pannen van de woning nestelen.

Ondanks de aanwezige openingen in het dakvlak, lijkt de woning geen geschikte broedlocatie voor Gierzwaluwen.

Zoogdieren; vleermuizen

Vleermuizen bezetten onder andere verblijfplaatsen in gebouwen en in natuurlijke hopen in bomen of achter loszittende schors. Natuurlijke verblijfplaatsen in bomen ontbreken, maar de woning vormt mogelijk een potentiële verblijfplaats voor vleermuizen.

De holle spouw en de holle ruimte in het dakvlak tussen het dakbeschot en de pannen vormen een bekende locatie voor vleermuizen om te verblijven. Afhankelijk van de karakteristieken van de verblijfplaats (o.a. temperatuur) worden dergelijke plekken benut als zomer-, winter, of voortplantingslocatie.

Openingen in het dakvlak door ontbrekende dakpannen. Deze openingen stellen vleermuizen in staat het dakvlak te betreden.

In het dakvlak zijn enkele openingen waargenomen die vleermuizen eenvoudig in staat stellen de holle ruimte tussen dakbeschot en dakbedekking te betreden. Ook via de zijkanten, specifiek de nol, kunnen vleermuizen zeer waarschijnlijk de spouw en de holle ruimte tussen dakbeschot en dakbedekking betreden. De woning staat op een ruime kavel en wordt daardoor vrij beschenen door de zon. Dit maakt de woning geschikt als kraamkolonie.

De parkachtige tuin vormt een geschikt foerageergebied voor verschillende vleermuissoorten als gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis en laatvlieger. Vleermuizen jagen op insecten welke ze vooral langs de randen van opgaand loofhout beplanting vinden.

Het onderzoeksgebied vormt geen verbindende schakel in een lijnvormig landschapselement. Het vormt daarom geen onderdeel van een vliegroute voor vleermuizen. Mogelijk vormt de laanbeplanting aan de westzijde van het plangebied een vliegroute voor vleermuizen. Deze ligt grotendeels buiten het plangebied.

Grondgebonden zoogdieren

Er zijn tijdens het veldbezoek geen grondgebonden zoogdieren waargenomen, maar het onderzoeksgebied vormt een geschikte habitat voor verschillende algemene- en weinig kritische soorten konijn, egel, eekhoorn en marterachtigen. Er zijn uitwerpselen van konijnen op het gazon waargenomen. Deze konijnen bezetten vermoedelijk een vaste verblijfplaats in hopen welke in de opgaande beplanting is gelegen. Er zijn geen aanwijzingen gevonden dat de woning als verblijfplaats van grondgebonden zoogdieren wordt gebruikt. De meeste zoogdiersoorten benutten het onderzoeksgebied als foerageergebied.

Amfibieën& reptielen

Er zijn in het onderzoeksgebied geen amfibieën en reptielen waargenomen. Het onderzoeksgebied vormt een ongeschikte habitat voor reptielen maar een geschikt landhabitat voor sommige algemene- en minder kritische amfibieënsoorten als gewone pad, bruine kikker en kleine watersalamander.

Dagvlinders

Er zijn geen beschermde soorten aangetroffen. Het onderzoeksgebied vormt een ongeschikte habitat voor dagvlinders.

Libellen

Er zijn geen beschermde soorten aangetroffen. Het onderzoeksgebied vormt een ongeschikte habitat voor libellen.

Kevers en mieren

Er zijn geen beschermde soorten aangetroffen. Het onderzoeksgebied vormt een ongeschikte habitat voor kevers en mieren.

Vissen en kreeftachtigen

Er zijn geen beschermde soorten aangetroffen. Het onderzoeksgebied vormt een ongeschikte habitat voor vissen en kreeftachtigen.

Weekdieren

Er zijn geen beschermde soorten aangetroffen. Er is in het onderzoeksgebied geen geschikt leefgebied aanwezig voor beschermde soorten.

4.4 Toetsingskader

Voor het verstoren van soorten van tabel 1 is geldt een algemene vrijstelling indien er sprake is van een ruimtelijke ontwikkeling en/of bestendig beheer. Voor verstoren van soorten uit tabel 2 van de Ff-wet geldt ook een vrijstelling, mits er gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode. Wel dient rekening gehouden te worden met jaar rond beschermde nesten en leefgebieden, evenals met bezette vogelnesten. Soorten uit tabel 3 zijn beschermd. Voor het uitvoeren van werkzaamheden die leiden tot verstoring of het doden van soorten is een ontheffing noodzakelijk. Dit is ook noodzakelijk voor het uitvoeren van werkzaamheden die leiden tot verstoring of het doden van soorten, wanneer er niet gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode.

Voorgenomen activiteit wordt gezien als 'ruimtelijke ontwikkeling'. Voor het verstoren van soorten van tabel 1 geldt een algemene vrijstelling. Deze vrijstelling geldt ook voor soorten van tabel 2 van de Ff-wet, mits er gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode. Gelet op de voorgenomen activiteit zal dat de 'Gedragscode voor de bouw- en ontwikkelsector' zijn. Deze is opgesteld door 'Bouwend Nederland' en de Vereniging van Nederlandse Projectontwikkeling Maatschappijen NEPROM (zie: www.NEPROM.NL). Deze gedragscode geeft aan hoe bedrijven zorgvuldig met beschermde dier- en plantensoorten op bouwplaatsen kunnen omgaan. Voor het verstoren van soorten uit tabel 3, evenals het verstoren van bezette vogelnesten en jaar rond beschermde vogelnesten dient een ontheffing aangevraagd te worden.

4.5 Wettelijke consequenties van de beoogde ingreep

Flora

In het onderzoeksgebied komen geen beschermde plantensoorten voor. De voorgenomen activiteit heeft geen wettelijke consequentie. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing wordt niet noodzakelijk geacht.

(Broed)vogels

Ieder broedseizoen nestelen er vogels het onderzoeksgebied. Deze vogels nestelen in de bomen, struiken, lage begroeiing en nestkasten in het gebied. Er nestelen uitsluitend soorten in het onderzoeksgebied waarvan de bezette nesten beschermd zijn, niet de oude nesten of de nestplaats. De nestkasten welke aan de woning hangen moeten tijdig voor de sloop verplaatst worden. Dit dient bij voorkeur te gebeuren voordat de kasten benut worden als broedplaats. Door de voorgenomen sloop- en bouwplannen worden geen vogelnesten verstoord/vernield. De voorgenomen activiteit heeft geen wettelijke consequentie. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing wordt niet noodzakelijk geacht.

Zoogdieren; vleermuizen

M.b.t. verblijfplaatsen

Er zijn geen concrete aanwijzingen gevonden dat vleermuizen een verblijfplaats bezetten in de woning, maar gelet op de omvang van het gebouw en de beschikbaarheid van potentiële verblijfplaatsen (spouwmuur of hoog in dakvlak), kan op basis van het uitgevoerde onderzoek geen definitief uitsluitel gegeven worden over de functie van de woning voor vleermuizen. De bouwstijl en staat van onderhoud (losse pannen) maken het gebouw tot een potentieel zeer aantrekkelijk gebouw voor vleermuizen. Vaste verblijfplaatsen van vleermuizen zijn volgens de Ff-wet beschermd. Voordat de woning gesloopt mag worden moet zekerheid verkregen zijn over de functie van het gebouw voor vleermuizen. Geadviseerd wordt om in de zomermaanden aanvullend onderzoek uit te voeren naar de functie van het gebouw voor vleermuizen. Onderzoek kan aantonen of het gebouw benut wordt door vleermuizen, om welke soort(en) het gaat, hoeveel dieren er verblijven en welke functie het gebouw heeft. Onderzoek naar verblijfplaatsen van vleermuizen is strikt gebonden aan seizoenen zoals beschreven in het vleermuisprotocol (VZZ 2015).

M.b.t. foerageergebied

Het is zeer aannemelijk dat het onderzoeksgebied wordt benut als foerageergebied door vleermuizen. Door de voorgenomen activiteit wordt deze functie niet aangetast. De voorgenomen activiteit heeft geen wettelijke consequentie voor dit aspect van het functionele leefgebied van vleermuizen. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing wordt niet noodzakelijk geacht.

M.b.t vliegroute

Het onderzoeksgebied maakt geen onderdeel uit van een vliegroute van vleermuizen. De voorgenomen activiteit heeft geen wettelijke consequentie voor dit aspect van het functionele leefgebied van vleermuizen. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing wordt niet noodzakelijk geacht.

Zoogdieren; grondgebonden soorten

Het onderzoeksgebied behoort mogelijk tot het functionele leefgebied van sommige soorten welke vermeld staan in tabel 1 van de Ff-wet. In het kader van een ruimtelijke ontwikkeling geldt een algemene vrijstelling voor het verstoren, verwonden en doden van deze soorten. Het is niet aannemelijk dat door de voorgenomen activiteit deze soorten verstoord, verwond of gedood worden. In het kader van de algemene zorgplicht hoeven er geen nadere maatregelen genomen te worden. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing wordt niet noodzakelijk geacht.

Amfibieën en reptielen

Het onderzoeksgebied behoort niet tot het functionele leefgebied reptielen, maar mogelijk wel tot die van sommige amfibieënsoorten. De amfibieën benutten het onderzoeksgebied mogelijk als foerageergebied. Ook is het mogelijk dat sommige exemplaren overwinteren in de strooisellaag onder de beplanting in de tuin. Deze soorten staan vermeld in tabel 1 van de Ff-wet. In het kader van een ruimtelijke ontwikkeling geldt een algemene vrijstelling voor het verstoren, verwonden en doden van deze soorten. Het is niet aannemelijk dat door de voorgenomen activiteit deze soorten verstoord, verwond of gedood worden. De voorgenomen activiteit heeft geen wettelijke consequenties. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing wordt niet noodzakelijk geacht.

Dagvlinders

Het onderzoeksgebied behoort niet tot het functionele leefgebied van beschermde dagvlindersoorten. De voorgenomen activiteit heeft geen wettelijke consequentie. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing wordt niet noodzakelijk geacht.

Libellen

Het onderzoeksgebied behoort niet tot het functionele leefgebied van beschermde libellensoorten. De voorgenomen activiteit heeft geen wettelijke consequentie. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing wordt niet noodzakelijk geacht.

Kevers en mieren

Het onderzoeksgebied behoort niet tot het functionele leefgebied van beschermde kever- en mierensoorten. De voorgenomen activiteit heeft geen wettelijke consequentie. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing wordt niet noodzakelijk geacht.

Vissen en kreeftachtigen

Geschikte habitat voor vissen en kreeftachtigen ontbreekt in het onderzoeksgebied. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing wordt niet noodzakelijk geacht.

Soortgroep	Soorten planlocatie	Verbodsbepalingen*	aandachtspunt
Flora	Niet aanwezig	Niet van toepassing	geen
Zoogdieren; grondgebonden	Geen soorten van tabel 2-3 aanwezig	Niet van toepassing	geen
Broedvogels tijdens broedseizoen (1)	div. soorten	<i>Artikel 9: Verbod: opsporen, vangen, bemachtigen, doden, verwonden van beschermde dieren</i> <i>Artikel 12: Verbod: zoeken, rapen, beschadigen, vernielen of uit nesten nemen van eieren</i>	Nestkasten aan de woning tijdig verplaatsen
Broedvogels, beschermde vaste nestplaatsen	Niet aanwezig	Niet van toepassing	Geen
Vleermuizen; functionaliteit van het leefgebied (foerageergebied + vliegroutes)	div. soorten	Niet van toepassing	Geen
Vleermuizen; vaste verblijfplaatsen	onbekend	<i>Artikel 9: Verbod: opsporen, vangen, bemachtigen, doden, verwonden van beschermde dieren</i> <i>Artikel 10: Verbod: opzettelijk verontrusten van beschermde dieren</i> <i>Artikel 11: Verbod: wegnemen, verstoren, aantasten van verblijfplaatsen en voortplantingsplaatsen</i>	Nader onderzoek noodzakelijk om functie van gebouw voor vleermuizen duidelijk te krijgen
Reptielen	Niet aanwezig	Niet van toepassing	geen
Amfibieën	Geen soorten van tabel 2-3 aanwezig	Niet van toepassing	geen
Vissen	Niet aanwezig	Niet van toepassing	geen

Dagvlinders	Niet aanwezig	Niet van toepassing	geen
Libellen	Niet aanwezig	Niet van toepassing	geen
Overige ongewervelden	Niet aanwezig	Niet van toepassing	geen

(1) Het broedseizoen verschilt per soort. Indien werkzaamheden worden uitgevoerd in de periode september-februari is de kans op verstoring van vogelnesten minimaal.

** Toelichting verbodsbepalingen tabel:*

Artikel 2: Zorgplicht en Zorgvuldig handelen ten aanzien van alle plant- en diersoorten, al dan niet beschermd

Artikel 8: Verbod: plukken, uitsteken, vernielen, beschadigen of verwijderen van beschermde planten

Artikel 9: Verbod: opsporen, vangen, bemachtigen, doden, verwonden van beschermde dieren

Artikel 10: Verbod: opzettelijk verontrusten van beschermde dieren

Artikel 11: Verbod: wegnemen, verstoren, aantasten van verblijfplaatsen en voortplantingsplaatsen

Artikel 12: Verbod: zoeken, rapen, beschadigen, vernielen of uit nesten nemen van eieren

Artikel 13: Verbod: onder zich hebben van beschermde planten, dieren, eieren of producten hiervan

Tabel 1. Aangetroffen of verwachte beschermde soorten (Ff-wet tabel 2 of 3) die mogelijk geschaad worden.

4.6 Historische gegevens

Van de onderzoeksgebieden zijn geen historische gegevens bekend.

4.7 Volledigheid van het onderzoek

Het onderzoek is volledig uitgevoerd met geschikte weersomstandigheden. Het volledige onderzoeksgebied is onderzocht.

5. Conclusies en advies

De voorgenomen activiteit wordt gezien als 'ruimtelijke ontwikkeling'. Voor het verstoren van soorten van tabel 1 geldt een algemene vrijstelling. Deze vrijstelling geldt ook voor soorten van tabel 2 van de Ff-wet, mits er gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode. Gelet op de voorgenomen activiteit zal dat de 'Gedragscode voor de bouw- en ontwikkelsector' zijn. Deze is opgesteld door 'Bouwend Nederland' en de Vereniging van Nederlandse Projectontwikkeling Maatschappijen NEPROM (zie: www.NEPROM.NL). Deze gedragscode geeft aan hoe bedrijven zorgvuldig met beschermde dier- en plantensoorten op bouwplaatsen kunnen omgaan. Voor het verstoren van soorten uit tabel 3, evenals het verstoren van bezette vogelnesten en jaar rond beschermde vogelnesten dient een ontheffing aangevraagd te worden.

Het onderzoeksgebied bestaat uit een forse woning in een parkachtige omgeving. De tuin vormt het functionele leefgebied van sommige algemene- en weinig kritische zoogdier-, vogel- en amfibieënsoorten. Deze soorten worden door de voorgenomen activiteit niet verstoord, verwond of gedood. De te slopen woning vormt mogelijk een vaste verblijfplaats van vleermuizen. Nader onderzoek is essentieel om zekerheid te verkrijgen over de functie die de woning voor vleermuizen heeft. Dit onderzoek is sterk gebonden aan seizoenen. Een volledig onderzoek start in juni en loopt tot medio september. Indien vleermuizen een verblijfplaats in het gebouw bezetten, dan dient een ontheffing ex. 75C van de Ff-wet aangevraagd te worden om het gebouw te mogen slopen. Bij het aanvragen van een ontheffing van de verbodsbepalingen dient tevens aangegeven te worden hoe negatieve effecten weggenomen worden. Dat kan o.a. door het plaatsen van tijdelijke verblijfplaatsen en het creëren van nieuwe duurzame verblijfplaatsen in de nieuwe bebouwing. Gelet op de aard van mogelijke verblijfplaats van vleermuizen is het niet aannemelijk dat de Ff-wet de uitvoering van de voorgenomen activiteit onmogelijk maakt. Geadviseerd wordt daarom om vervolgonderzoek mogelijk parallel te laten lopen met de RO-procedure. Indien vleermuizen een verblijfplaats in de woning bezetten, dan dient een ontheffing verkregen te zijn voordat de woning gesloopt wordt.

Bijlagen:

Bijlage 1. De natuurkalender

Bijlage 2. Toelichting Flora- en faunawet

Bijlage 3. fotobijlage

Bijlage 1 Natuurkalender

	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
houtopstanden												
afzetten / hakhoutbeheer												
dunnen												
verwijderen opslag / exoot, nazorg												
heg afzetten												
knotten												
opsnoeien / opkronen												
hoogstam wintersnoei												
hoogstam zomersnoei												
bomen met winterslaapplaats vogels												
vleermuisbomen zomerverblijf												
vleermuisbomen paarplaats												
das												
hazelmuis struweel en hakhoutbeheer												
boomkikker struweel												
Grazige vegetaties												
maaieren vochtig/nat grasland												
maaieren droog schraalgrasland												
Wateren												
poel opschonen												
boomkikker wateren												
geelbuikvuurpad kleinschalig												
geelbuikvuurpad grootschalig												
Gebouwen m.b.t. vleermuizen												
zomerverblijf												
winterverblijf												

Optimale periode voor werkzaamheden.

Acceptabele periode voor werkzaamheden.

De werkzaamheden verrichten onder voorwaarden zoals beschreven in protocol.

Geen werkzaamheden in deze periode.

Wanneer er wel gewerkt moet worden is een ontheffing verplicht.

Bijlage 2

Toelichting Flora en faunawet

Algemeen

De Flora- en faunawet regelt (onder andere) de bescherming van kwetsbare en bedreigde inheemse planten en diersoorten. Onder de algemene verbodsbepalingen (Artikelen 8 t/m 18) worden handelingen verboden die kunnen leiden tot het vernielen van beschermde inheemse planten op hun groeiplaats en beschermde inheemse dieren in hun natuurlijke leefomgeving. Zo is het onder meer verboden om beschermde inheemse planten te plukken, verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enige wijze van hun groeiplaats te verwijderen. Daarnaast is het verboden om inheemse beschermde diersoorten opzettelijk te verontrusten dan wel hun nesten, holen of andere voortplantingsplaatsen of vaste rust- of verblijfplaatsen te beschadigen, vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

De Ff-wet biedt onder Artikel 75 de mogelijkheid tot het verkrijgen van een ontheffing van de in de Artikelen 8 t/m 18 genoemde verbodsbepalingen. De genoemde vrijstellingen worden alleen verleend in zoverre er geen 'andere bevredigende oplossing bestaat en indien geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort.

Om te bepalen of ontheffing kan worden gekregen moet aan verschillende voorwaarden worden voldaan:

- Er dient inzicht te bestaan in het voorkomen van wettelijk beschermde dier- en plantensoorten in het projectgebied;
- Er dient inzicht te bestaan in de mate waarin de voorgenomen activiteiten dusdanig negatieve effecten hebben op soorten dat de 'gunstige staat van instandhouding' in het geding is.

Indien dit het geval zou zijn, dient aangegeven te worden welke mitigerende maatregelen getroffen worden om de negatieve effecten op de 'gunstige staat van instandhouding' te voorkomen. Indien de mogelijke negatieve effecten niet volledig gemitigeerd kunnen worden, dient aangegeven te worden op welke wijze de effecten gecompenseerd zullen worden.

Toelichting Flora- en Faunawet, Wijzigingen Artikel 75 (AMvB)

Sinds februari 2005 is een Algemene Maatregel van Bestuur van kracht worden, waarin wijzigingen inzake art.75 zijn opgenomen. De wijzigingen in deze AMvB betekenen een zekere verruiming van ontheffing en vrijstelling: niet in alle gevallen is een ontheffingsaanvraag meer nodig.

Globaal betekent dit het volgende:

Er zijn een drietal soortenlijsten waarvoor verschillende richtlijnen zijn. Deze zijn in toenemende mate van 'zwaarte':

Tabel 1: (soorten als egel, haas, bruine kikker, Zwanenbloem, Dotterbloem)

Voor activiteiten die te kwalificeren zijn als bestendig beheer of ruimtelijke ontwikkelingen, geldt een vrijstelling voor de soorten van tabel 1. Voor deze activiteiten hoeft geen ontheffing aangevraagd te worden. Voor andere activiteiten dient wel een ontheffingsaanvraag te worden aangevraagd (lichte toets).

Tabel 2: (soorten als div. orchideeën, vogels)

Voor activiteiten die te kwalificeren zijn als bestendig beheer of ruimtelijke ontwikkelingen, geldt een vrijstelling voor de soorten van tabel 2, mits activiteiten worden uitgevoerd op basis van een door de minister van LNV goedgekeurde 'gedragscode'. Hetzelfde geldt voor alle vogelsoorten. Een gedragscode moet zelf door aanvrager worden opgesteld en worden goedgekeurd door het ministerie van LNV. Voor andere activiteiten dient wel een ontheffingsaanvraag te worden aangevraagd (uitzondering bepaalde vogelsoorten: zie 3)

Tabel 3: (echte kritische soorten bijlage IV HR/VR)

Dit is de zwaarste categorie, waarbij ook voor beheer de vrijstelling beperkt is. Voor andere activiteiten is ontheffing nodig, waarbij een uitgebreide toets dient te worden verricht (behalve het criterium 'geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding' ook 'dwingende redenen van openbaar belang', mogelijkheden van alternatieven e.d.). De procedure is vastgelegd in een stappenplan. Hierin is vermeld in welke gevallen de Ff-wet niet van toepassing is, of dat een ontheffing moet worden aangevraagd.

Naast een verbod op het doden en verwonden (Art. 9 Ff-wet) en het opzettelijk verontrusten (Art. 10 Ff-wet) van vleermuizen, is het tevens verboden om verblijf- en voortplantingsplaatsen weg te nemen, te verstoren en aan te tasten (Art. 11 Ff-wet). Belangrijke migratie- en foerageergebieden die van belang zijn voor de instandhouding van een vaste rust- of verblijfplaats van de soort op populatieniveau, vallen hier ook onder. Daarnaast vallen ook tijdelijke, seizoensgebonden, verblijfplaatsen (bijv. hollen) of standplaatsen die van belang zijn voor de gunstige staat van instandhouding van een soort op populatieniveau of per exemplaar hieronder (Min. EL&I 2011).

De verbondsbepaling genoemd in artikel 11 van de ff-wet worden enkel overtreden wanneer de door dit artikel beschermde vaste rust- en verblijfplaatsen hun specifieke functie niet meer naar behoren kunnen vervullen. De vaste rust- of verblijfplaats kan hierdoor niet meer dezelfde functie aan beschermde dier- of plantensoort bieden als voorheen

In Bijlage 1 worden de tabellen van de AMvB nader verklaard. In de brochure 'Buiten aan het werk' van het ministerie LNV is bovendien een toelichting op deze AMvB te vinden (zie website dienst Regelingen van het Ministerie van Economische zaken, Landbouw en Innovatie).

Zorgplicht

In de Flora- en faunawet is een zorgplicht opgenomen.

Artikel 2, lid 1: Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving.

Artikel 2, lid 2: De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in ieder geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voor zover zulks in redelijkheid kan worden gevergd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.

De zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet, en in het geval dat ze beschermd zijn ook als er ontheffing of vrijstelling is verleend. De zorgplicht betekent niet dat er geen dieren mogen worden gedood, maar wel dat dit, indien noodzakelijk, op zodanige wijze gebeurt dat het lijden zo beperkt mogelijk is.

Bijlage 3. Fotobijlage
Impressie van het onderzoeksgebied

